

VOKIETIJOS L. B. VALDYBOS

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Bankkonto Nr. 58 / 17978 Deutsche Bank Weinheim / Bergstr.

Nr. 1/2 (362/363) 1978 kovo 10

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malon-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

PALIKIMAI IR TESTAMENTAI

Prieš keletą metų turbūt mes pirmieji šiame biuletenyje iškėlėme reikalą sudaryti testamentus ir nurodome kaip juos surašyti. Dabar apie paskutinės valios išreiškimą jau kalba Tautos Fondas, Lietuvių Fondas, BALFas. Šios didžiosios bendrinės mūsų organizacijos aiškiai pamatė, kad dėl testamentų nesurašymo atitenka sovietams milijoninės sumos svetur gyvenančių lietuvių prakaitu uždirbtų pinigų. Vadinasi, pinigus gauna tie, nuo kurių jie bėgo. Apiplėšę gyvus Lietuvoje, 1940 okupuodami kraštą, pakeisdami pilnaverčius litus į mažaverčius rublius ir nusavindami asmeninį turta - ūkius, namus, įmones, susisiekimo priemones ir t.t. - sovietai apiplėšia ir mirusius, pagrobdami ir svetur išigyta turta. Kaip jie tai atlieka?

Apie sovietinių agentų siautėjimą JAV-bėse teisinė Tautos Fondo patarėja dr. E. Armanienė taip rašo: "Sovietų Sąjungos Teisingumo komisariatas yra įsteigęs Vilniuje "Injurkolegijos" įstaigą (Inostranaja Juričiskaja Kolegija) - Teisingumo kolegiją užsienio reikalams, kuri klastingu ir apgaulės būdu pasirūpina išgauti iš įpėdinių pagal jų reikalavimus paruoštus anglų ir rusų kalbomis įgaliojimus, vieniems tikrai pasirašant, o kitus parašus suklastojant. Kiekvienas iš mūsų gerai suprantame, kad Lietuvos žmonės neturi kito pasirinkimo kaip tik pasirašyti prievarta jiems pateiktus įgaliojimus, nes geležinis pjautuvas yra įtakingesnis už tiesą ar teisingumą. Tokie įgaliojimai iš Vilniaus įstaigos yra persiunčiami į Maskvos Injurkolegijos centrą, kuris juos persiunčia į New Yorką. Sovietų Sąjungos interesams atstovaujantys ir stipriai išsigalėjusieji (...) advokatų įstaigai, kuri siaučia per visus JAV-bių, Kanados ir kitų kraštų teismus, per savo pasirinktus patikimus agentus".

Aprašiusi, kaip sovietų įgaliotiniai per teismus prieina prie lietuvių palikimų, dr. Armanienė nurodo tokius jų veiklos rezultatus: "už darbą - 35% nuo palikimo bendros sumos (gauna) minėtoji advokatų įstaiga New Yorke, o pasilikusi, jau gerokai apkarpyta palikimo dalis persiunčiama Injurkolegijos žinion į Maskvą, kuri išmoka, jeigu kas pasiliko, rubliais ar sertifikatais pirktis dolerinės krautuvsė, esančiose Vilniuje ir kituose Sovietų Sąjungos miestuose. Taip į Sovietų Sąjungos išda patenka visi lietuviams priklausą palikimai doleriais".

Šiuo metu sovietams dirbanti New Yorko advokatų įstaiga vedanti apie pusantro tūkstančio paveldėjimo bylų ir tuo pačiu pervedanti milijonus dolerių į Sovietų Sąjungos išda. Kad to neatsitiktų, advokatė ragina lietuvius surašyti tokius testamentus, kurie negalėtų būti pa-

vergėjų sugriauti, įpėdiniu įrašyti Lietuvos Išlaisvinimo tautos fondą, skiriant jam dalį ar visą palikimą ir t.t.

Tautos fondo atstovybė Kanadoje, surenkanti daugiausia pinigų tam fondui, dr. Armanienės teiginius apie Lietuvoje giminėms išmokamus iš užsienio išreikalautus palikimus taip papildo: "Sakoma, kad iš palikimo okupantas pasiima 70%, o likutį rubliais atiduoda palikimo gavėjams. Bet jei tas likutis yra keletas tūkstančių dolerių, tai ir tą likutį okupantas pasiima sau, o palikimo gavėjui pasiūlo pensiją, kurią ir be palikimo privalo gauti kiekvienas Sovietijos gyventojas, su laukęs atitinkamo amžiaus. Žinome, kad sovietai už JAV-bių dolerį skaito 70 kapeikų, o už Kanados - 60 kapeikų. Ateityje už Kanados dolerį gali skaityti ir 50 kapeikų. Išėitų, kad okupantas mums dar vertingus dolerius paverstų niekais, o iš to dar pasiimtų 70%. Taigi iš 50.000 dolerių palikimo gali likti apie 1.500 dolerių, nes dalį pinigų pasiimtų ir Kanados vyriausybė."

Tad Tautos fondo atstovybė kviečia Kanados lietuvius: "Nešelpkime okupanto savo santaupomis, bet tas santaupas panaudokime kovai prieš okupantą".

Ką Lietuvos Išlaisvinimo tautos fondas ir jo atstovybė Kanadoje sako apie sovietinių palikimų grobstytojų siautėjimą JAV-bėse ir Kanadoje, tas tinka ir Vokietijai. Ir čia sovietinė Injurkolegija tiesia savo pirštus į lietuvių palikimus per pasisamdytus vokiečių advokatus, kaip Joachim-Friedrich Moser Beden-Baden'e ir kitus. Daug šimtų tūkstančių, o gal ir milijonų DM per vokiečių teismus jie jau yra išgavę sovietams. Jiems tai lengvai sekasi tais atvejais kai mirusis nėra palikęs testamentą. Jei lieka tvarkingai surašytas testamentas, sovietų advokatai prie tokių palikimų prieti negali. Todėl svarbu, kad kiekvienas svetur gyvenąs tautietis parašytų testamentą.

Vokietijoje testamentą surašyti nėra nei kiek sunkiau, negu paprastą laišką. Nereikia eiti nei pas notarą, nei pas advokatą, nei į teismą, nei pas kurį kitą valdininką. Naminis testamentas (vokiečiai vadina jį privačiu - Privattestament) turi būti surašytas ranka (ne mašinėle) ir jame pažymėta surašymo vieta bei data ir pasirašytas. Rašyti galima bet kuria kalba ir ką tik nori. Nereikia jokių liudininkų. Turime atsitikimų kai pora sakinių parašytas testamentas lietuvių kalba vokiečių teismo buvo patvirtintas ir įvykdytas. Naminis testamentas patogus dar ir tuo, kad visados be jokių sunkumų gali būti pakeistas, parašant naują.

Savo santaupas galima užrašyti kam patinka: giminėms, gyvenantiems Lietuvoje (reikia nurodyti tikslų adresą) ar kur kitur, ar kam kitam. Vokietijoje turime savo Bendruomenę, gimnaziją, labdaros organizacijas. Jos visos reikalingos paramos. Nepamirština ir mūsų spauda bei anksčiau suminėtos bendrinės organizacijos: Lietuvos Išlaisvinimo tautos fondas, Lietuvių fondas, BALFas ir kitos. Jos visos labai naudingos ir be aukų neišsiverčia. Kai Vokietijoje palikimai užrašomi Bendruomenei, gimnazijai ar labdaros organizacijoms, nereikia mokėti palikimo mokesčių, nes visos tos mūsų institucijos Finansų ministerijos pripažintos visuomenei naudingomis ir nuo mokesčių atleistos.

Aišku, kad testamentai gali būti surašyti pas notarą ar teisme, bet ten jau reikalingi liudininkai. Tose įstigose sudarant testamentus, susidarę ir išlaidų. Jos dar padidėja, jei testamentas paliekamas joms saugoti. Surašant namini ar notarinį testamentą, paprastai norodomas ir testamentą vykdytojas, pasirinktas paties testatoriaus.

Didelis skirtumas, ar palikimą Lietuvoje gyvenantiems giminėms pervežami pagal čia surašytus ir vykdomus testamentus, ar jie išieškomi sovietų per jų pasirinktus advokatus. Testamentų vykdytojais Vokietijoje,

pervesdami palikimus į Lietuvą, gali pasirinkti patogiausius ir mažiausiai nuostolingus kelius ir dalinai išvengti sovietų per Injurkolegiją vykdomų įpėdinių apiplėšimų.

Šias eilutes verčia mus skelbti paskutiniųjų metų tautiečių mirtys. Kai kurie jų nepaliko testamentų. Tuoju išikišo sovietų pasamdyti advokatai ir reikalauja palikimų Lietuvoje gyvenantiems giminėms. Tuos palikimus ištikis dr. Armanienės aprašytas likimas. Kiti palikimai, apie kuriuos nepatiria sovietai, jei nėra palikto testamentu, atitenka gyvenamo krašto (lando) išdui. Ar tokia buvo mirusiųjų valia? Tikriausiai ne. Jei jie paskutinę savo valią būtų surašę į testamentą, ji būtų buvusi įvykdyta.

--- oOo ---

60-ųjų VASARIO 16 METINIŲ MINĖJIMAI

S a l z g i t t e r - L e b e n s t e d t

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60-ąją sukaktį pirmieji atšventė Lebenstedte ir jo apylinkių lietuviai š.m. sausio 14. Šventė pradėta pamaldomis šv. Mykolo bažnyčioje. Šv. mišias aukojo kun. dek. V. Šarka. Pats minėjimas vyko Emil-Langen realinės mokyklos didž. salėje. Pagrindinę kalbą pasakė, apžvelgdamas Lietuvos praeitį, mūsų kovas už laisvę ir dėl to patirtas aukas, kun. V. Šarka.

Graži ir turtinga buvo meninė dalis. Dainavo solistė M. Panse-Simaniukšytė, palydima pianistės Hildės Bauerfeld, ir sopranas Iz. Schröder bei bosas H. Schröder iš Bad Segebergo, palydimi akordeonisto W. Rönne. Patriotinius eilėraščius deklamavo stud. M. Normantaitė.

Pasilinksminimas vyko šv. Mykolo parapijos salėje. Grojo geras šokių orkestrėlis, veikė Gucaičio su talkininkais vadovaujamas bufetas. Į pasilinksminimą susirinko apie pusantro šimto žmonių. Minėjime dalyvavo gerokai mažiau. Šokių muzikos pertraukas užpildė Iz. ir H. Schröderiai savo dainomis. Kai 2 val. naktį atėjo laikas skirstytis, niekas nenorėjo eiti namo.

Šventę aprašė "Salzgitter-Zeitung". Reportažą laikraštis pailiustravo solistė Iz. Schröder bei akordeonisto Rönne nuotrauka ir pateikė išsamią, kun. dek. V. Šarkos kalbos santrauką.

S c h w e t z i n g e n

8591 LS lietuvių kuopa ir šiemet surengė šaunų Vasario 16 minėjimą. Tuoju popiet amerikiečių karių koplyčioje šv. mišias aukojo kun. Br. Liubinas, dienai pritaikytą pamokslą pasakė kun. Fr. Skėrys.

Po ekumeninių pamaldų akademinė ir meninė minėjimo dalis vyko erdvioje amerikiečių karių teatro salėje, papuoštoje vyčiu ir Lietuvos, Vokietijos bei JAV-bių vėliavomis. Kuopos vadas maj. inž. J. K. V a l i ū n a s pirmiausia lietuviškai pasveikino visus svečius ir kuopos narius. Angliškai kreipėsi į amerikiečių vadus bei štabo karininkus, supažindindamas juos su Lietuva ir jos istorija. Vokiškai sveikino svečius vokiečius, paaiškindamas šios šventės reikšmę.

Įdomią paskaitą vokiečių ir lietuvių kalbomis skaitė dr. A. Š t r o m a s iš Anglijos. Jis buvo įdomus kalbėtojas ne tik dėl gyvo minčių dėstymo būdo, bet ypač dėl to, kad palietė pagrindinius Lietuvos valstybės tęstinumo ir jos atstatymo klausimus.

Kalbėtojo nuomone, kiekviena tauta siekia sukurti savo valstybę. Vokiečių filosofas Hegelis netgi neįžiūrėjo skirtumo tarp tautos ir valstybės. Tautos, kurioms nepasiseka sukurti savo valstybės, žlunga.

Mums nebuvo lengva 1918 atkurti savo valstybę. Per uniją su lenkais netekome savo vadovaujančio luomo, o su juo ir kultūrininkų. Niekas

- 4 -

nebeskyrė lietuviu nuo lenko. Tik po baudžios panaikinimo 1861 prasidėjo tautinis, o netrukus ir politinis atgimimas, 1918 privedęs prie Vasario 16 Akto.

22 nepriklausomo gyvenimo metai buvo svarbūs tuo, kad lietuvių kalba buvo pakelta į modernios europinės literatūros kalbos lygį, Lietuvos istorijos ir kultūrinio paveldėjimo studijos pagrindė tautinę ideologiją bei sąmoningą patriotizmą. Lietuva tapo vieninga tautine ir istorine bendruomene, kurios vieningumo nepajėgė išardyti jokios okupacijos. Šiandien nepriklausomybės atstatymas būtų daug lengvesnis, negu 1918.

38 metus Lietuva yra sunkios sovietų okupacijos slegiama. Po Jaltos ir Potsdamo nebebuvo jokios vilties, kad kas netrukus pasikeistų, nors Lietuvoje buvo viliamasi. Nepriklausomybės atstatymo verdu nuo 1944 iki 1952 buvo vedamas sunkus karas prieš okupantą, pareikalavęs per 30.000 geriausių sūnų aukų. Kiti šimtai tūkstančių buvo sunaikinti stalininio teroro aparato.

Po 30 metų užsienio lietuviuose maža bėra likę vilčių, kad jiems dar gyviems tektų sulaukti Lietuvos prisikėlimo. Tačiau kaip nepagrįstos buvo viltys prieš 30 ar 20 metų sulaukti nepriklausomybės atstatymo, taip nepagrįsta yra šiandieninė rezignacija. Kaip tik dabar ryškėja galimybės, kad padėtis pasikeis. Sovietijos ūkis ir politika atsidūrė aklagatvy. Režimas tiek sustabarėjęs, jog nebepajėgia paveikiai spręsti iškylančių problemų. Todėl jis turi žlugti ir užleisti vietą naujai santvarkai. Disidentai yra tik silpna išraiška milžiniškų infrastruktūrinių sovietinės visuomenės jėgų, kurioms neabejotinai priklausys krašto ateitis.

Akivaizdoje tų pasikeitimų gali atsirasti galimybė ir Lietuvai atstatyti savo nepriklausomybę. Tai priklausys daugiausia nuo to, ar mes būsimе tam pasiruošę ir pasiryžę, nes jokia nepriklausomybė nėra dovanojama, o turi būti išsikovota.

Okupuota Lietuva prarado savo nepriklausomybę, bet niekad nėra praradusi savo valstybinio suverenumo. Teisine prasme Lietuvos valstybė niekad nebuvo panaikinta ir todėl ji nėra nustojusi galimybės tęsti savo egzistenciją tremtyje. Turint galvoje, kad sovietinė santvarka kiekvieną dieną gali būti pakeista, valstybingumo pratęsimas tremtyje virsta būtinu, praktiškai konkrečiu politiniu reikalu ir tikslu. Jei Sovietų Sąjungoje toks pasikeitimas įvyktų, mūsų tėvynėje atsirastų politinė tuštuma, kuri galėtų būti užpildyta tik tremtyje išlaikytų Lietuvos politinių formų. Kad tai galima būtų padaryti, reikia pilnai atstatyti Lietuvos politinę organizaciją tremtyje. Dabartinei santvarkai Sovietų Sąjungoje žlugus, Lietuvos suverenumas gali būti atgautas, bet gali būti ir neatgautas. Suverenumui atgauti lemiamos reikšmės gali turėti jau veikiantis ir teisiškai pripažintas Lietuvos valstybingumo organas ekzilinės vyriausybės formą.

Paskaitininkas apgailėstavo, kad svetur neturime jokio valstybės organo, kuris būtų valstybinio suverenumo įsikūnijimas. Toks organas nėra diplomatinė tarnyba ir juo būti negali. Ir VLIKas neturi pagrindo tvirtinti, kad jis yra Lietuvos suverenumo įsikūnijimas arba jo reiškinys. Lietuvos konstitucijoje jis nenumatytas. Lietuvos suverenumo tęsėju tremtyje gali būti tik teisėta valstybės galva ir jo paskirta vyriausybė. Vadinasi, Respublikos prezidentas ir jo paskirtas ministrų kabinetas. Tik tuo būdu išreikštas Lietuvos suverenumas gali tikėtis tarptautinio, o tuo pačiu ir lietuvių tautos krašte bei tremtyje pripažinimo. Į tokio pilnaverčio valstybinio vieningumo atstatymą tėra tik vienas kelias ir raktas į tą kelią yra vienintelio asmens rankose - tai Stasio Lozoraičio. Teisinis praeities lietuviškų problemų tyrimas privedęs dr.Štromą prie išvados, kad St.Lozoraitis yra teisėta Lietuvos valstybės galva ir todėl tik jis gali sudaryti teisėtą Lietuvos vyriausybę ir ministerio pirmininko asmeny paskirti

teisėtą savo įpėdinį. St. Lozoraitis, nedelsdamas turėtų pasiskelbti Lietuvos valstybės galva, kad būtų užtikrintas p i l n a s Lietuvos valstybingumo tremtyje atstatymas ir jo pratęsimas. Tokį siūlymą prelegentas esąs įteikęs VLIKo seimui 1977 ir gavęs jo pritarimą. VLIKo seimo nusistatymas tuo klausimu išreikštas jo 1977.XII.4 rezoliucijos 6 str.

Paskaitininkas nemana, kad to vieno, nors ir labai svarbaus akto pakaktų tikslui pasiekti. Reikia ir plačiosios visuomenės pritarimo ir paveikios paramos. Todėl jis siūlė visiems tuo reikalu rašyti lietuvių spaudoje, siųsti laiškus VLIKui, Diplomatinei tarnybai ir pačiam St. Lozoraičiui.

Vienas svarbiųjų valstybinių organų tremtyje uždavinių būtų nepriklausomybinės programos paruošimas, jos svarstymas, priėmimas ir perdavimas į kraštą. Tokia programa turėtų būti pradėta ruošti tuoj pat, ne-laukiant ekvilinės vyriausybės sudarymo. Joje turėtų būti aptarti tie klausimai:

- 1) Lietuvos pilietybės pripažinimo pagrindai: kas iš dabartinių Lietuvos gyventojų būtų pripažintas piliečiu ir kas pageidaujamu ar nepageidaujamu svetimšaliu;
- 2) Atsakomybės prieš Lietuvos įstatymus pagrindai: kaip turėtų būti pasielgta su okupanto bendradarbiais, kad išvengus galimų žudynių, senų sąskaitų suvedinėjimų ir kitų keršto veiksmų;
- 3) Pagrindinės Lietuvos piliečių teisės: laidavimas tarptautiniais susitarimais nustatytų žmogaus teisių, dabar veikiančio socialinio draudimo ne tik pripažinimas, bet ir tobulinimas, ir t.t.;
- 4) Pagrindinės Lietuvos mažumų teisės;
- 5) Laidavimas tikėjimo, išsitikinimų, informacijos, meno, judėjimo ir kitų laisvių;
- 6) Pagrindinės užsieny gyvenančių lietuvių teisės Lietuvoje, jų interesų gynimas ir parama užsieny;
- 7) Galimi ir pageidaujami dabartinių Lietuvos valstybės sienų pakeitimai;
- 8) Lietuvos nusistatymas Rytprūsių atžvilgiu.

VLIKo 1977 seimas savo rezoliucijos 3 str. pažadėjo imtis tokios programos sudarymo.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metinės yra gera proga prisiminti, kad Lietuvos valstybingumas buvo jėga pertrauktas, bet niekad nepanaikintas. Atėjus tinkamam laikui, jis galės būti vėl suveiksintas.

Meninės dalies programą atvežė Vasario 16 gimnazijos mokinės (-iai), pakartodamos savo priešpiet atliktą Romuvoje ir dar ją kiek praplėsdamos, pridėdant po vieną naują dainą, liaudies šokį ir deklamaciją. Minėjimas baigtas tautos himnu.

Kuopos vadas maj.inž.J.K.Valiūnas, padėkojęs paskaitininkui ir kitiems programos atlikėjams, pakvietė visus šventės dalyvius į 8591 LS kuopos svetainę, kur buvo paruošti gausūs ir skanūs šalti užkandžiai bei gėrimai. Čia svečiai praleido dar keletą jaukių valandų šnekučiuodami bei dainuodami, o jaunimas turėjo progos ir pašokti.

Minėjimą aprašė vokiečių spauda, pateikdama dr.Štromo paskaitos santrauką ir išspausdindama nuotraukų.

S t u t t g a r t

Minėjimas čia vyko net dvi dienas studentų bendrabučio patalpose, esančiose miesto centre. Informacinis seminaras pradėtas kavute ir tęsėsi iki vėlaus vakaro. Dalyvavo daug jaunimo ir iš toliau. Įžangą padarė dr.Aleksandras Š t r o m a s iš Anglijos. Diskusijose apžvelgtos Lietuvos okupavimo aplinkybės ir nepriklausomybės atstatymo galimybės. Smulkiai išnagrinėta politinė ir psichologinė padėtis krašte ir priešinimosi formos.

- 6 -

Vasario 12 iškilmės pradėtos priešpiet VLB Stuttgarto apylinkės pirminkės dr. Alinos V e i g e l - Plechavičiūtės žodžiu. Dainų koncertą davė solistas Rič. D a u n o r a s , pianinu palydimas Alfr. Hermano. Paskaitą vokiškai skaitė dr. A. Š t r o m a s . Pirmoje dalyje kalbėjo apie nepriklausomybės ir tautinio identiteto netekimą po unijos su lenkais, apie tautinį atgimimą, privedusį prie nepriklausomybės atstatymo 1918 ir apie nepriklausomybės laikotarpio reikšmę. Antroje paskaitos dalyje nagrinėjo konstitucines pilnutinio valstybinio suverenumo atstatymo galimybes tremtyje, kad, žlugus sovietiniam režimui, būtų užpildyta atsiradusi politinė tuštuma Lietuvoje.

Iškilmingus, labai gausius ir skančius pietus paruošė buv. Vasario 16 gimnazijos virėja O. Bartusevičienė su talkininkėmis. Valgė visi šventės dalyviai kartu.

Popiet įvyko ekumeninės pamaldos. Šv. mišias aukojo Vasario 16 gimnazijos kapelionas kun. J. Dėdinas, šventinėmis mintimis perpintą pamokslą pasakė kun. Fr. Skėrys, evangelikų kapelionas. Kun. K. Senkus suorganizavo labai gražų giedojimą. Į minėjimą atsilankė ir nemaža vokiečių politinio ir kultūrinio gyvenimo atstovų.

K a i s e r s l a u t e r n

Vasario 16 minėjimą suruošė VLB Miesau ir Kaiserslauterno apylinkės vasario 18. Iškilmės pradėtos ekumeninėmis pamaldomis: šv. mišias aukojo kun. Br. Liubinas, pamokslą pasakė kun. Fr. Skėrys, į gražų derinį suvedamas religines ir tautines lietuvių pareigas.

Į minėjimą amerikiečių LS kuopos salėje susirinko apie šimtinę tautiečių ir jų šeimos narių, kuriuos pasveikino kapit. J. Barasas. Paskaitą apie Lietuvos laisvės viltį skaitė dr. J. G r i n i u s . Vasario 16 gimnazijos mokinė Rima Šilėnaitė ir Rytas Kleiza padeklamavo eilėraščių. Programa baigta tautos himnu.

Vėliau vyko pasilinksminimas, šokių muzikai grojant. Veikė turtingas bufetas.

M ũ n c h e n

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 60-ųjų metinių minėjimas ir Bavarijos sostinėje įvyko vasario 18 Susitikimų name. Šventė pradėta tautos himnu. Atidarymo žodį tarė, svečius vokiškai pasveikino ir programą pravedė VLB Muncheno apylinkės pirmininkas R. Hermanas. Paskaitą skaitė iš Anglijos atvykęs dr. A. Š t r o m a s , įdomus ir pasiruošęs kalbėtojas. Pirmoje dalyje jis išdėstė Lietuvos nepriklausomybės istorines prielaidas praeities įvykių ir ateities galimybių šviesoje. Lietuvių tautinis atgimimas, sakė dr. Štomas, yra įvykęs faktas, kurio nebereikės kartoti. Tarptautinės politikos, ypač Sovietų Sąjungos vidaus raida, sudaro naujas sąlygas pilnutiniam Lietuvos valstybingumui atstatyti, todėl paskaitininkas ragino jau dabar būti pasiruošusiems šiam uždaviniui.

Paskaitos antroji dalis ribojosi grynai dabartimi, kiek joje išsivija gali ir privalo prisidėti prie bendrų tautos pastangų užimti jai priklausantią vietą laisvųjų valstybių bendruomenėje. Dr. Štomas pateikė gana detalizuotą nepriklausomybinę programą ir stipriai pabrėžė ekzistencinės vyriausybės sudarymo reikalą. Paskaitininkas priklauso pačiai naujausiai išsivijų bangai, tik prieš keletą metų išvykęs iš Lietuvos.

Tokie pat nauji ateiviai buvo ir pagrindiniai minėjimo meninės dalies atlikėjai: solistas R. D a u n o r a s iš Stuttgarto ir aktorė Danutė K r i š t o p a i t y t ė - Hermann iš Strasburgo, kuriuos klausytojai šiltai sutiko. Daunorui akompanavo mūncheniškis A. Hermanas. Daugelį sužavėjo aktorė Kristopaitytė, iš atminties meniškai padeklamavusi bene 16 poeto Aisčio eilėraščių. Pasirodė ir Muncheno lietuvių jau-

nimo tautinių šokių grupė RATUKAS, sušokęs Žiogelį, Mikitiene, Šustą. Minėjimas baigtas išpūdingu "Lietuva brangi" atlikimu, pianinu skambinant muzikui V.Banaičiui, giedant solistui Daunorui, deklamuojant aktoarei Krištopaitytei, o "Ratuko" tautiškais drabužiais pasipuošusioms šokėjoms atliekant išraiškos judesius. Minėjimą suruošė naujai išrinktoji Muncheno apylinkės valdyba, padedant nenuilstamai visuomenininkei Alinai Grinienei. Minėjime dalyvavo ir tautiečių iš Salzburgo, Rosenheimo bei Augsburga. Renginys baigtas pobūviu.

R a s t a t t

Nors keliai buvo užpustyti, bet į minėjimą š.m. vasario 18 susirinko apie 90 asmenų, daugiausia iš Pforzheimo ir Karlsruhės. Šventė pradėta tuoj popiet tėv.A.Bernatonio aukotomis mišiomis. Po pamaldų visi pakviesti kavutės. Svečius pasveikino VLB Rastatto apylinkės pirmininkas P.Gustainis. Paskaitą skaitė Vasario 16 gimnazijos kuratorijos pirmininkas tėv. Alf. B e r n a t o n i s , nušviesdamas mūsų tautos praeitį, nepriklausomybės atgavimą 1918 ir po 20 su viršum metų vėl užgriuvusią okupaciją su žmonių pavergimu bei persekiojimu.

Rastatiškiai vyrai, vadovaujami F.Andriejausko, sudainavo keletą dainų. Vasario 16 gimnazijos mokinės Daiva Krivaitė ir Karina Langytė raiškiai padeklamavo Maironio eilėraščių. Nenusileido ir rastatiškės: Regina Gustainytė, Elė Gustainienė ir Augustas Sergejus taip pat pasirodė su deklamacijomis. Programa baigta "Lietuva brangi" giesme.

Per pasilinksminimą veikė tombola, surengta Lionės ir Bernardo Wolfų, talkinant Heinzui Ellwanger. V.Gustainio vedamas bufetas aprūpino visus gėrimais, o B.Wolfo vadovaujamos L.Wolfienė, Adelė Stanaitytė, Rūta Kleinienė ir kitos - skaniu maistu, neišskiriant nė lietuviško skilandžio. Šokiams grojo Valdemaras Jonaitis iš Pforzheimo ir Heinz Ellwanger iš Rastatto, o Barzdaitis iš Karlsruhės akordeonu pritarė dainoms. Nuotaika buvo pakili - namo pradėta skirstytis tik apie vidurnaktį.

M e m m i n g e n

60-ties metų nepriklausomybės atgavimo sukaktis čia atšvęsta vasario 25 evang. parapijos salėje. Susirinko apie 70 žmonių. Minėjimą 17 val. pradėjo vietos LB apylinkės pirmininkas V.Bernotas, pasveikindamas visus lietuviškai ir vokiškai. Atsisojimu pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę. Sveikinimo žodžius tarė ir evang.kun.Teichert bei vietos latvių pirmininkas Filipson. Paskaitą skaitė dr.Alina P l e c h a v i č i ū t ė - Veigel, pabrėždama žmogaus teisių apsaugos reikalą sovietų prispaustiems žmonėms, vakariečių reikalavimus ir Maskvos atstovų laikyseną Belgrado konferencijoje. Ragino megzti santykius su svetimtaučiais, ypač su vokiečiais, kad padarytume juos talkininkais kovoje už Lietuvos išvadavimą.

Parodytas V. B e r n o t o sukurtas išpūdingas gyvasis paveikslas "Žiupsnelis mano žemės". Vaidino Daina Weh-Pungitytė, Angelika Jurgaitytė, Audronė Veinerytė ir Joana Bernotaitė. Pianinu porą muzikos kūrinių paskambino D.Wehe. Uždarymo žodį tarė V.Bernotas. Vėliau vyko vakaronė iki 23 val.

Vasario 26 maldininkų pilnoje senelių koplyčioje šv.mišias aukojo kun.Valentis iš Bad Wörishofeno; turiningą pamokslą pasakė ir maldą už tėvynę sukalbėjo kun.Fr.Skėrys iš Mannheimo. Jaudinančiai gražiai skambėjo lietuviškos giesmės. Ekumeninėms pamaldoms baigiantis, už jas kunigams padėkojo klebonas kun.A.Rubikas.

--- oOo ---

H a n a u

1977 gruodžio 26 įvyko VLB Hanau apylinkės visuotinis narių susirinkimas. Pirmininkavo tėv.A.Bernatonis, sekretoriavo Albertas Šivokas.

- 8 -

Metinės veiklos apyskaitą pateikė pirmininkas A.Kemeraitis, finansinę apyvartą apžvelgė Kimleris. Į naują valdybą išrinkti: A.Kemeraitis (pirmininkas), Albina Weiher ir Jadvyga Saternus; kontrolieriai - Fr. Weiher ir Albertas Šivokas.

Prieš susirinkimą įvyko ekumeninės pamaldos: šv. mišias aukėjo tėv. A. Bernatonis, pamokslą pasakė ir maldas skaitė kun. Fr. Skėrys. Po pamaldų atlikta programėlė ir vaikų apdovanojimas. Renginys baigtas susineštinėmis vaišėmis.

M ü n c h e n

Š.m. vasario 11 įvykęs VLB Müncheno apylinkės visuotinis narių susirinkimas išrinko naują valdybą, kuri po poros dienų taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Richardas Hermanas (Richard Hermann, Frueling Str.7, 8045 Ismaning), sekretorius dr. Kajetonas Čeginskas ir išdėninkas stud. Mečys Landas.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

B a i g t a s I p u s m e t i s

Sausio pabaigoje mokiniai turėjo prailgintą savaitgalį. Sausio 30 mokiniams buvo laisva diena, o mokytojai posėdžiavo, suveddami šių mokslo metų I pusmečio rezultatus. Sausio 31 tie duomenys buvo viešai paskelbti.

Po vakarienės į salę sukviestiems mokiniams direktorius V. Natkevičius pranešė, kad pasibaigė ilgas pusmetis ir beliko tik 4 su puse mėnesio iki mokslo metų galo. I pusmečio rezultatai:

šiuo metu gimnazijoje mokosi 68 mokiniai, rytoj atvyksta 69-oji. Kiek anksčiau buvo 70, t.y. 10 daugiau, negu pernai. Mokinių skaičių žymiai pakėlė iš Amerikos ir Lietuvos pernai atvykę moksleiviai. Dabar iš JAV-bių yra 10 mokinių, iš Kanados 8, iš Venecuelos 1. Mūsų mokyklą nūn lanko 33 mergaitės ir 35 berniukai.

U o l i a u s i a i mokėsi I ir II klasės, pasiekusios po 2,47 pažymių vidurkį. 2-ji vieta atiteko IV klasei su 2,50 pažymių vidurkiu ir 3-ji vieta III klasei su 2,8.

G e r i a u s i a i mokėsi šie mokiniai:

1)	Lilė Rekašiūtė iš JAV-bių, VII kl.	su 1,90	pažymių vidurkiu,
2)	Ava Butrimaitė " Kanados VIII " " "	1,91	" "
3)	Tomas Veršelis " Vokietijos I " " "	2,10	" "
4)	Benius Federavičius iš Lietuvos, VII kl.	su 2,27	pažymiu vidurkiu,
5)	Daiva Krivaitė " Kanados IV " " "	2,38	" "

Jie buvo iššaukti į priekį ir pasveikinti.

G e r i a u s i o e l g e s i o mokiniai:

1)	Benius Federavičius, gavęs elgesio, darbštumo ir tvarkingumo po 1,
2)	Daiva Krivaitė, gavusi " ir " po 1,
3)	Audronė Langytė, VII kl. " " " " " "
4)	Ava Butrimaitė, VIII " " " " " "
5)	Robertas Šneideris, VII kl., turi elgesio 2, o darbštumo ir tvarkingumo po 1.

Blogo elgesio yra 4 mokiniai. Jiems gresia pavojus būti pašalintiems. Elgesio pažymiai sumažinti už girtavimą, nesilaikymą bendrabučio tvarkos, nesilankymą į pamokas. Iki 3-jų elgesys sumažintas 6-iems mokiniams už pakartotinę akiplėšiškumą, vėly grįžimą į bendrabutį, kambarių, ypač lovų nesutvarkymą ir t.t. Mokiniai, kurie neturėdami 16 metų ir tėvų leidimo rūkė, gavo tvarkingumo 4, t.y. patį žemiausią pažymį.

Direktorius ragino mokinius būti tvarkingais bei drausmingais ir ro-

dyti daugiau pasitikėjimo gimnazijos vadovybe bei mokytojais. Mūsų mokykla duoda progos mokytis bei išigyti abiturą ir tokiems mokiniams, kurie į vokiečių gimnazijas nebūtų patekę. Baigė savo kalbą, kviesdamas per II pusmetį pasistengti ir tuos 6-7 blogai besimokančius mokinius, kad gale metų neliktų nei vieno toj pačioj klasėj.

V a s a r i o 16 š v e n t ė

V.Vokietijoje ne tik minėta, bet ir tikrai švęsta turbūt tik lietuvių gimnazijoje ir 8591 LS lietuvių kuopoje Schwetzingene. Ta diena ir gimnazijoje ir kuopoje buvo nedarbo diena.

Vasario 16 gimnazijoje šventė pradėta vasario 15 vakare kun.J.Dėdino parašytu ir surežisuotu vaidinimu "Nuo Valančiaus iki 1918". Vaidino IV ir V klasės mokinės: Lidiya Kairytė, Danutė Giesaitė, Olga Šereikaitė, Ingrida Pancerytė ir Karina Langytė. Joms teko atlikti po kelis vaidmenis ir beveik išimtinai vyriškus. Gaila, kad mergaičių pavyzdžiu nepaseka ir berniukai, įsijungdami į kun.Dėdino moksleivių lavinimuisi labai naudingą teatro grupę.

Prieš pradėdant vaidinimą, veikalo autorius ir režisierius paaiškino, kad prieš porą metų tų pačių vaidintojų buvo parodytas vaizdelis iš vysk.Valančiaus gyvenimo, kuriame buvo išryškintos dvi jėgos: carinės Rusijos Muravjovo asmeny, smurtu besistengianti ištrinti Lietuvą iš Europos žemėlapiu, ir žemaičių-lietuvių vysk.M.Valančiaus asmeny, religijos ir kultūros priemonėmis besipriešinanti Rusijos kėsłams. Tų jėgų kova Lietuvoje tebevyksta. Šiandien pratęsiamas vaidinimas apie vysk.Valančių iki 1918. Scenoje šalia jo pasirodo dr.Basanavičius, dr.Kudirka, Maironis ir Lietuvos liaudies atstovai, laimėję mūsų tautai laisvę ir nepriklausomybę. Veikalas simbolinis. Vaidintojos nevaizduoja istorinių asmenų, o tik jų idėjas. Užtat prie nepriklausomybės akto pasirašymo šalia Basanavičiaus dalyvauja vysk.Valančius, dr.Kudirka, Maironis ir kiti.

Scenos vaizdelis parašytas eiliuota kalba ir susideda iš 5 dalių. I dalyje vyksta generalgubernatoriaus Muravjovo dialogas su vysk.Valančium, kuris bando įtikinti Muravjovą jo užmačių nežmoniškumu ir beprasmiškumu. II veiksme matome M.Valančių namų arešte Kaune. Rašomame pamoksle išdėsto savo lūkesčius ir įsitikinimą, kad jo pastangas Dievas laimins. Grįžusi iš užsienio Birutė praneša, kad lietuviai iš ten jokios pagalbos nelauktų, bet pasitikėtų vien savo jėgomis. Knygnešys atgabena lietuviškos spaudos. Tai ženklas, kad į tautos žadavimo darbą įsijungia ir jaunoji inteligentija. III veiksme Valančius aplanko sergantį, bet kuriantį Kudirką jo namuose Zanavykijoje. IV veiksme Valančius jau pasenęs rašo paskutinį pamokslą. Abejoja, ar jo kova, pareikalavusi tiek daug aukų, buvo reikalinga. Jį guodžia nepriklausomos Lietuvos vizija. V veiksmas vyksta dr.Basanavičiaus kabinete Vilniuje. Pasirašomas ir perskaitomas Vasario 16 Aktas, kuris buvo Valančiaus, Basanavičiaus, Kudirkos, Maironio ir kitų idėjų bei darbo vaisius. Čia pat nustatoma Lietuvos valstybės vėliava, ženklas vytiš ir himnas, kuris visų žiūrovų sugiedamas.

Palyginti su prieš porą metų statytais vaidinimais, jaunosios aktorės yra padariusios didelę pažangą vaidyboje, bet ypač lietuvių kalboje. Tai tik rodo, kokią svarbią vietą užima vaidyba lituanistiniame moky-me.

V a s a r i o 16 minėjimas pradėtas rytą vėliavos pakėlimu, giedant tautos himną. Kaimo bažnytėlėje šv.mišias aukojo tėv.A.Bernatonis, patriotinį pamokslą apie laisvės sėklą pasakė kun.Fr.Skėrys.

Pagrindinę minėjimo dalį pilies salėje pradėjo direktorius V. N a t k e v i č i u s . Jis pastebėjo, kad jei Lietuva nebūtų praradusi nepriklausomybės, šiandien labai iškilmingai švęstų 60-ąją gimtadienį. Ji būtų tikrai kultūringa, turtinga ir pažangi valstybė. Lietuvos pažangą sutrukdė karas ir okupacijos. Šioje salėje jau 24-tą kartą mi-

- 10 -

nima Vasario 16, belaukiant tėvynės laisvės aušros.

Gimnazijos kuratorijos valdybos pirmininkas tėv. Alf. B e r n a t o - n i s apžvelgė mūsų tautos nueitą kelią, atšviežindamas ir papildydamas mokinių Lietuvos istorijas žinias. Savo paskaitoje kalbėjo apie aisčių apsigyvenimą Baltijos pajūry, Lietuvos valstybės įkūrimą, jos vestus karus rytuose ir vakaruose, galingiausios Europos valstybės įsteigimą XIV a., uniją su Lenkija, Lietuvos nykimą, padalinimą ir okupavimą, 1831 ir 1864 sukilimus, baudžiavos panaikinimą ir spaudos uždraudimą. Nuo to laiko prasidėjęs lietuviškos sąmonės pabudimas privėdė prie nepriklausomybės atstatymo 1918. Daugiau kaip 20 laisvės metų buvo vienas šviesiausių mūsų istorijos laikotarpių. Po to sekusios sutemos, pilnos karžygiškų kovų.

Mūsų gimnazija yra likutis per 20 su viršum po karo Vokietijoje buvusių lietuvių gimnazijų. Jai suteiktas Vasario 16 vardas, didžiai įpareigojantis moksleivius ir mokytojus.

Perskaitytas latvių gimnazijos iš Mūnsterio atsiųstas sveikinimas. Sugiedotas tautos himnas.

Meninę dalį pranešinėjo R.Šilėnaitė, tautinius šokius akordeonu palydėjo L.Morkūnaitė. Mokyt.M.Dambriūnaitės vadovaujama tautinių šokių grupė sušoko Pradės aušrelė aušti, Kepurinę, Šustą ir Audėjėlę. Penkių mergaičių ansambliukas (V.Dumčiūtė, L.Morkūnaitė, K.Panavaitė, A.Pauliukonytė ir R.Šilėnaitė) padainavo Leiskit į tėvynę ir Kaip grįžtančius namo paukščius...

S u d r . Š t r o m u

Vasario 17 šeštos pamokos nebuvo. Vietoje jos mokiniai ir dalis mokytojų klausėsi dr.A.Štromo pranešimo apie sovietinį žmogų. Tai buvo ne tik eilinė informacija, bet ir liudijimas Sovietijoje užaugusio ir išsimokslinusio žmogaus, išvalgiai stebėjusio ir vertinusio sovietinio gyvenimo reiškinius ir tik prieš 4-rius metus atvykusio į Vakarus. Moksliškas formulavimas ir temperamentingas perteikimo būdas visiems klausytojams sudarė malonumą jo klausytis.

Apibūdindamas šiandieninę padėtį, dr.Štromas pirmiausia pastebėjo, kad Lietuva nūn nėra laisva ir nepriklausoma valstybė. Ji naudojasi tik tokia savivalda, kokią jai leidžia Maskva. Žmonės nepriklausomybės trokšta, tik šitą jausmą turi slėpti, užtat psichologinė atmosfera slogi. Visi, neišskiriant nė komunistų, turi rodytis kitokie, negu kad iš tikro yra. Dvigubas gyvenimas ir nuolatinė persekiojimo baimė bei grėsmė pastumia žmones į kraštutinimus: girtavimą, perdėtą siekimą geresnio gyvenimo. Dažnas galvoja, kad reikia gyvenime ką nors turėti: jei nėra laisvės, tai bent pasinaudoti buitiniiais patogumais bei malonumais, kaip kas juos supranta. Todėl jų ir siekiama įvairiausiai, dažniausiai neteisėtais, keliais. Betgi žmonėse giliai išsaknijęs ryžtas ištvirti, išlikti, nepasiduoti, niekur nenusileisti rusams. Gal dėl to lietuviai daug kur pirmauja ir jų gyvenimo lygis aukštesnis, negu kitų sovietinių respublikų gyventojų. Tačiau visą laiką slepiami jausmai kartais spontaniškai prasiveržia, ypač jaunimo. Taip atsitiko 1972 Kalantai Kaune susideginus. Minios demonstrantų šaukė: rusai lauk, laisvės Lietuvai. Tie patys šūkiu pasigirdo ir pernai Vilniaus gatvėse po futbolo rungtynių. Tai vis nuolatinės įtampos prasiveržimai. Žmonės nebeturi gyvenimo prasmės. Iš tikro prasmė yra ir ji žinoma, bet nėra sąlygų ją įgyvendinti.

Į klausimą, ar Lietuvoje nebėra žmonių, kuriems marksizmas suteiktų gyvenimo prasmę, svečias atsakė neigiamai. 1940 jų dar buvo. Bet Sovietijoje negalima gyventi idėja, o tik prisitaikymu. Jei imsi kritikuoti, o kritikuotina daug kas, būsi pašalintas ar sunaikintas. Būdingas įsitikinusio marksisto poeto Vlodo Grybo likimas. Nusivylęs komunizmu, jis ėmė gerti, bandydamas alkoholiu užpilti prarają tarp

idėjos ir tikrovės. Virtęs alkoholiku, 1956 nusišovė. Nuo to laiko prelegentas nebebuvo sutikęs įsitikinusio komunisto. Antras pavyzdys - gabus poetas Justinas Marcinkevičius. Literatūrinę karjerą pradėjo karštu komunistu. Paskutiniuose veikaluose "Mindauge", "Katedroj", "Stuokoj Gucevičių" aiškus bandymas prakišti tautines idėjas. Vakaruose dar yra įsitikinusių komunistų, bet jų nėra Sovietijoje. Ten yra tik homo sovieticus, kuris nėra komunistas. Būdingi jo požymiai: įbaugintas moralinis cinikas, besivadovaujantis dėsniu - tu numirk šiandien, o aš rytoj (skundikas).

Į klausimą, kaip tokia demoralizuota valstybė gali gyvuoti, prelegentas paaiškino, kad Sovietija laikosi privilegijų sistema. Visuomenė atomizuota. Nėra jokios galimybės žmonėms santykiauti be saugumo organų kontrolės. Didžiausias sovietinės sistemos ramstis yra moralinis cinizmas.

Į paskutinį klausimą, ar tėvynėje dar prisimenama Vasario 16, svečias atsakė, kad ją geriausiai primena milicija. Kiekvienais metais vasario 16 esti didžiausios įtampos laikas. Visur pilna milicijos ir nepaprastasis budrumas bei įtarumas. Ir ne be reikalo, nes kiekvieną vasario 16 kas nors komunistams nemalonus atsitinka.

K u r a t o r i j o s n a r i ų s u s i r i n k i m a s

vyko š.m. vasario 24 ir 25 Romuvoje. Dalyvavo visi 13 narių. Posėdį 19,20 val. pradėjo Kuratorijos valdybos pirmininkas tėv. A. Bernatonis pasveikinimu ir konstatavimu, jog visi dalyviai yra teisėti Kuratorijos nariai. Suvažiavimo pirmininku išrinktas dr. J. G r i n i u s , sekretorium - dr. J. N o r k a i t i s . Kvietime į suvažiavimą pasiūlyta 13 punktų darbotvarkė priimta, tik pakeičiant kai kurių papunkčių eilę. Praėjusio narių susirinkimo protokolas priimtas be pataisų.

Valdybos pirmininkas tėv. Alf. B e r n a t o n i s pranešė, kad per visą kadenciją valdyba posėdžiavo 10 kartų ir daug kartų tarėsi įvairiais klausimais. Pirmininkas ir išdininkas lankėsi gimnazijoje apie 40 kartų, dažnai tik dėl sąskaitų patvirtinimo ir pinigų pervedimo.

1977 liepos 6 gimnaziją lankė jos rėmėjai iš Bonnos ir Stuttgarto vidaus reikalų ministerijų ir vyriausybės prezidiumo atstovas iš Karlsruhes. Pokalbiuose su jais dalyvavo Kuratorijos valdyba, talkinant dr. J. Norkaičiui ir buhalteriai R. Schulz'ui. Pasitarimai gimnazijai buvo naudingi. Santykiai su tomis įstaigomis geri.

1977 spalio 4 įvyko nuoširdūs pokalbiai su dr. A. Veigel pakviestu Baden-Württembergo landtago nariu dr. Scheuer. Krašto vidaus reikalų ministerijai jis parašė, palankiai vertindamas gimnazijos darbą.

Praeitą vasarą talkos būdu atlikti kai kurie darbai berniukų bendrabučiui pagražinti. Apie darbų apimtį ir talkininkus žiūr. "Informacijų" Nr. 7/8-1977, psl. 15. Banke įrengta sąskaita berniukų bendrabučio naujoms lovoms įsigyti. Lovos jau užsakytos. Jos ir matracai bus atgabenti per Velykų atostogas ir po atostogų mokiniai galės patogiai miegoti naujose lovose.

Finansinė gimnazijos padėtis patenkinama. Labai jaučiamas personalo trūkumas. Nėra šoferio. Ūkvedys ilgą laiką turėjo eiti ir berniukų bendrabučio vedėjo pareigas. Trūksta reikalų vedėjo.

Reikia atlikti dideli ir brangūs išorės ir vidaus remontai. Yra vilčių, kad išorės remontus padės atlikti amerikiečių armijos Vokietijoje daliniai, o berniukų bendrabučio remontus viduje teks vykdyti talkos būdu, kuri numatyta organizuoti ateinančią vasarą. Jaučiamas informacijos apie gimnaziją trūkumas lietuviškoje spaudoje. Reikia surengti buvusių gimnazijos mokinių suvažiavimą. Paveikliausi gimnazijos rėmėjai yra JAV-bėse ir kitur įsikūrę rėmėjų būreliai, BALFas ir k.

- 12 -

Direktorius V. N a t k e v i č i u s , M.A., pateikė duomenis apie mokinius (žr. psl. 8) bei mokytojus. Iš viso dirba 22 mokytojai ir du bendrabučių vedėjai su dviem pavaduotojais: 8 mokytojai lietuviai ir 1 vokiečių dirba pilnu etatu ir 3 lietuviai bei 10 vokiečių dirba nepilnu etatu.

Diskusijose daugiausia svarstytas administracijos aparato funkcionavimas ir galimas jo pagerinimas. Nutarta, kad valdybos pirmininkas, gimnazijos direktorius ir finansinių reikalų žinovas aplankys vidaus reikalų ministerijos Bonnoje ir Stuttgarte gimnazijai paramą skiriančius pareigūnus tikslu užmegzti su jais glaudesnius ryšius ir paprašyti daugiau paramos.

Valdybos išdininkas inž. J. S a b a s pranešė, kad šiuo metu bendrabučio sąskaitoje banke yra 11.483,60 DM, o gimnazijos - 32.794,80 DM. Iš Kuratorijos nariams pateiktų 1978 ir 1979 sąmatų matyti, kad gimnazijos apyvarta 1977 siekė 428.798,78 DM, o bendrabučio - 279.851,30 DM. Gimnazijos sąmatoje 1978 numatyta pajamų ir išlaidų 447.500,-- DM ir bendrabučio - 300.296,-- DM. Pagal 1979 sąmatą gimnazijos pajamos ir išlaidos sieks 489.394,-- DM, bendrabučio - 313.550,-- DM.

Išsamų Kontrolės komisijos pranešimą pateikė dr. J. N o r k a i t i s. Gimnazijos ir bendrabučio 1977 apyskaitos tikrinimas š.m. vasario 9 ir 10 parodęs, kad lėšos visur buvo naudojamos tikslingai ir taupiai. Nereguliarumų ir minėtinų formalių trūkumų neužtikta. Mokamos algos žemos, inventorius labai sudėvėtas ir balanse parodytos vertės neturi. Siūlė Kuratorijos valdybą atleisti nuo atsakomybės už 1977.

Apsvarščius ir patvirtinus 1977 gruodžio 31 balansą bei 1977 pajamų išlaidų apyskaitas, posėdis baigtas 24 val.

Rytojaus dieną posėdžiauta nuo 9 val. iki 14,30 val. be pertraukos. Pirmiausia apsvastytos ir priimtos gimnazijos ir bendrabučio 1978 ir 1979 sąmatos. Ilgiau užtruko mokymo ir auklėjimo klausimų svarstymas. Paaikškėjo, kad šiemet keičiama Baden-Württembergo mokyklų programa. Prie jos teks ir mūsų gimnazijai prisitaikinti. Gimnazijos vadovybei pasiūlyta pasirūpinti, kad mokiniams iš Šiaurės Amerikos būtų pilnai įskaitytas mūsų gimnazijoje išbūtas laikas. Nutarta sudaryti delegaciją iš gimnazijos direktoriaus, Kuratorijos valdybos pirmininko ir pedagoginės komisijos atstovo vykti į Oberschulam't'ą išsiaiškinti atskirų dalykų kursus ir prašyti palengvinti abitūros egzaminus.

Papunkčiui svarstyti ir priimti bendrabučio vadovybės ir vidaus nuostatai, įterpiant naują straipsnį dėl mokinių dalyvavimo bendrose gimnazijos iškilmėse ir bažnyčios pamaldose šventadieniais.

Priimta r e z o l i u c i j a , kuria Kuratorija primena mokytojams, jog bendradarbiavimas su sovietine "Tėviškės draugija" ir sovietinėje spaudoje nesiderina su darbu gimnazijoje.

Neprašė siūlymas išrinkti Aliną Griniene Kuratorijos nare sekantiems trejiems metams, tesurinkęs 6 balsus, kitiems še šiemis balsuojant prieš.

Inž. J. Sabas perdavė p.Zailskienės sveikinimus ir linkėjimus dirbti vieningai, užmirštant partijas bei asmeniškumus, Vasario 16 gimnazijos labai. Už tai Kuratorija p.Zailskienei dėkoja.

Kuratorijos vienybė išgaravo, kai buvo pasiūlyta išrinkti J.Barasą į Kuratoriją kaip gimnazijai nusipelnusį. Prieš visus protestus 6 balsais jis buvo išrinktas į Kuratoriją (6 protestavo ir 1 susilaikė nuo balsavimo). Taigi atrodo, kad gimnazijos krizė, prasidėjusi pereinamais metais, tapo atgaivinta šiuo Kuratorijos posėdžiu. Tikėkimės, kad ateityje Kuratorija subręs ir pajėgs objektyviai sprendimus daryti, kurie padėtų Vasario 16 gimnazijai gyvuoti.

A b i t u r i e n t ų e g z a m i n a i

Sausio gale ir vasario pradžioje gimnazijos abiturientai parašė lietuvių, vokiečių, anglų ar rusų kalbų ir matematikos rašomuosius. Egzaminai žodžiu tebus gegužės mėn. Abitūros egzaminus mūsų mokiniai laiko Weimhero gimnazijoje ir tokiu būdu gauna valstybinius atestatus. Šiemet yra 8 abiturientai; tai didžiausias abiturientų skaičius per paskutinius 15 metų.

V e l y k ų a t o s t o g o s

šiemet prasideda kovo 18 (mokiniai į namus gali išvažiuoti jau kovo 17 nuo pietų) ir baigiasi balandžio 2. Tą dieną reikia suvažiuoti į bendrabutį. Pamokos prasideda balandžio 3.

Šeimos, kurios sutiktų per Velykų atostogas priimti mokinių iš Amerikos ar Kanados, prašomos pranešti gimnazijos direktoriui. Turime 19 mokinių iš užjūrio. Būtų didelis patarnavimas gimnazijai, jei atsirasėtų šeimų, kurios per visas Velykų atostogas, ar bent pusę jų, šiuos mokinius (-es) priglautų.

P a d ė k o s

2040 LS kuopos ir VLB Darmstadto apylinkės nariai paaukojo 300 DM gimnazijos Kalėdų eglutei, bet pinigai gauti vėliau. Ši suma panaudota berniukų bendrabučio reikalams.

Kuratorijos valdyba visiems 19-kai aukotojų nuoširdžiai dėkoja.

Mergaičių rankdarbių mokytoja, bendrabučio vedėjos ir gyventojos nuoširdžiai dėkoja VLB Hannoverio apylinkės pirmininkui diplom. teisininkui Gustavui P ū d y m a i č i u i už paaukotą siuvamą mašiną.

MERGAIČIŲ BENDRABUČIUI REIKIA BALDŲ

Mergaičių bendrabučiu reikalingos sofos ir foteliai. Turintieji atliekamų, bet dar tinkamų naudoti, labai prašomi paaukoti ir pranešti apie tai gimnazijai.

----- xXx -----

R a š i n i ų k o n k u r s a s j a u n i m u i

Jaunas žmogau - dėmesio, dėmesio! Ar esi 16-35 m. amžiaus? Ar ieškai progos išreikšti kokią nors nuomonę ar mintį? Ar norėtum išbandyti savo kūrybinius gabumus? Ar nori laimėti pinigų? Jei taip, tai skaičiuok toliau!

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga skelbia pasaulinio masto r a š i n i ų k o n k u r s ą . Jei gerai lietuviškai rašai, neslėpk savo talento. Mes ieškome jaunų literatų. Jei silpnai rašai, nenusimink! Mums svarbu ne tik kaip rašai, bet ir ką nori pasakyti. PLJS taip pat duoda pilną laisvę rašyti kiek ir ką tik nori. Tad pasiskaityk taisykles, semkis įkvėpimo ir imk plunksną.

K a s g a l i d a l y v a u t i ? Šiame konkurse gali dalyvauti visų kraštų lietuvių jaunimas nuo 16 iki 35 m. amžiaus. Taip pat gali dalyvauti visų kraštų LJS valdybų nariai, išskyrus mūsų centrinės valdybos narius, kurie ruošia konkursą.

Konkursas padalintas į dvi dalis pagal amžių: 1) jaunimui nuo 16 iki 24 m. amžiaus ir 2) vyresniems nuo 25 iki 35 metų.

K a r e i k i a r a š y t i ? Konkursas turi tris rašinių žanrus:

a) beletristika: trumpa apysaka, anekdotas, novelė ar bet kokia kita grožinės literatūros rūšis;

b) poezija: eilėraštis ar eilėraščių rinkinys. Kiekvienas eilėraštis bus atskirai įvertintas. Eilėraščiai, kurie sudaro tam tikrą ciklą ar junginį, bus laikomi vienu darbu.

-- 14 --

c) žurnalistika: reportažas, tikro įvykio aprašymas, svarstymas aktualaus klausimo. Temos gali būti iš politikos, religijos, sporto, meno, visuomenės reikalų ir kt.

T e m o s i r i l g i s . PLJS jokių specifinių temų nenustato. Būtų gerai, jeigu jaunimas pasirinktų jaunimui aktualias temas, bet tai nėra būtina. Taip pat nenustatome rašinių ilgio. Rašyk kiek nori ir kiek gali. Svarbu tik, kad rašytumei lietuviškai. Gali, jei nori, rašyti daugiau negu vieną rašinį ar eilėrašį. Gali dalyvauti visuose žanruose - beletristikoje, poezijoje ir žurnalistikoje.

K u r i r k a i p s i ū s t i ? Rašiniai turi būti mašinėle parašyti, naudojant kas antrą eilutę. Ant kiekvieno lapo reikia pažymėti slapyvardį, o į atskirą vokelį įdėti tikrą pavardę ir adresą. Jeigu rašysi daugiau negu vieną rašinį, atsimink, kad kiekvieną atskirą rašinį ar eilėrašį reikia pasirašyti slapyvardžiu. Pažymėk rašinyje savo amžiaus grupę. Visus rašinius siųsti į PLJS būstinę šiuo adresu: PLJS KONKURSAS, 1573 Bloor W., Toronto, Ont., Canada M6P 1A6.

D a t a . Visus rašinius PLJS valdybai siųsti iki 1978 gruodžio 1. Galite siųsti jau dabar.

V e r t i n i m o k o m i s i j a sudaro trys akademikai, kurių pavardės bus paskelbtos vėliau. Rašiniai bus įvertinti iki 1978 gruodžio 31.

P r e m i j o s . Iš viso bus paskirtos šešios (6) piniginės premijos už geriausius rašinius ir eilėraščius, t.y. abiejose amžiaus grupėse po tris premijas: viena už geriausią beletristinį rašinį, viena už poeziją ir viena už žurnalistinį rašinį.

M e c e n a t a i . Žurnalistų Sąjunga yra paaukojusi 300 dolerių. PLJS pati aukoja 250 dol. vienam asmeniui padengti dalį ^{kelionės} išlaidų į IV Jaunimo Kongresą. Dar laukiame žodžio iš kitų mecenatų.

B r o š i ū r a . Jei atsiras labai gerų rašinių ir eilėraščių, PLJS juos išspausdins specialioje brošiūroje, kuri bus platinama IV Jaunimo Kongreso metu.

Taigi, jaunas žmogau, nesėdėk ir nežiopsok! Parodyk visiems, kad lietuviškas jaunimas iš tikrųjų turi svarbių minčių ir kūrybinių jėgų. Šis konkursas yra ruošiamas t a u . Pasinaudok!

M o t e r y s r e m s j a u n i m a

Lietuvių moterų klubų federacijos Vokietijoje kalėdinis biuletenis rašo, kad moterys numato IV PLJ Kongresui lėšas telkti, ruošdamos koncertus, loterijas ir kitomis priemonėmis. Nebus užmiršta ir Vasario 16 gimnazija.

----- xXx -----

KGB i e š k o m ū a s m e n ū s a r a š a s

(tęsiny s iš 7/8 ir 9/10 Nr.Nr. 1977)

14. BRATUSEVIČIUS, Antanas, s. Antano; 15. ŽIROMSKAS, Česlovas, s. Antano
16. KUBLICKAS, Lionginas, s. Antano; 17. BRUŽAS, Juozas-Algiūdas, s. Juozo
18. PLONYS, Adolfas, s. Kazimiero; 19. BILEVIČIŪTĖ, Kazimiera-Birutė;
20. VAITKEVIČIUS, Jurgens-Ferdinandas, s. Pijaus.

KGB juos vadina užsienio žvalgybos agentais, tėvynės išdavikais, antisovietinių organizacijų nariais, teroristais ir pan. vardais.

R e i k a l i n g o s k n y g o s

Labai reikalingi St. Raštikio atsiminimų visi trys tomai ir dr. A. Šapokos Lietuvos istorija. Knygas siųsti "Informacijų" adresu. Už jas bus atsilyginta.

P a r e m k i m e G a j a u s k u s

Rusų kalba Maskvoje slaptai leidžiama "Einamųjų įvykių kronika" rašo, kad 1977 balandžio 25 antrą kartą suimtas Balys Gajauskas. Pirmą kartą jis buvo suimtas 1948 už veiklą pogrindyje ir nuteistas 25 metus kalėti. Atlikęs visą bausmę sovietiniuose lageriuose, 1973 gegužės mėnesį buvo paleistas.

Dabar jis kaltinamas priklausęs Lietuvos Helsinkio grupei ir Solženicino fondo valdybai bei skirstęs pašalpas kaliniams ir jų šeimoms. Be to, dar kaltinamas rinkimu medžiagos apie Lietuvos partizanų veiklą pokario metais.

Jo senutė motina gyvena Kaune, Spynų gatvėje Nr.3, but.8. Norintieji moraliai ir materialiai ją paremti, o per ją ir sūnų Balį, prašome parašyti.

K r i s t u s m i r š t a L i e t u v o j e

PAUL PATTLOCH leidykla Aschaffenburg'e 1977 išleido 260 psl. kietais viršeliais knygą KRISTUS MIRŠTA LIETUVOJE - Pabaltijo tautos po kūju ir pjautuvu (CHRISTUS STIRBT IN LITAUEN. Die baltischen Länder unter Hammer und Sichel). Paul Pattloch savo leidinį pateikia skaitytojams tokiais žodžiais:

"Remdamasi patikrintų šaltinių medžiaga, knyga dalykiškai ir nešališkai informuoja apie każygišką Lietuvos krikščionių gynimąsi nuo sovietinio imperializmo puolimų ir persekiojimų. Čia nėra kartojama jau grota plokštelė apie prievartavimus ir kankinimus. Knygos autoriai demaskuoja daug pavojingesnę Bažnyčios griovimą iš vidaus tariamu susinaikinimu. Šaltiniai ir pranešimai (apie laikotarpį) nuo Kalantos susideginimo iki nesunaikinamos pogrindžio spaudos parodo tikinčioje tautoje kovojančios Bažnyčios didybę ir tragiką. Tai knyga, kuri kalba daugiau faktais kaip žodžiais".

R e n g i n i a i A n n a b e r g e

Pabaltiečių krikščionių studentų sąjungą savo namuose Bad Godesberge-Annaberge 1978 ruošia šiuos suvažiavimus:

Kovo 10-12: literatūros sekcijos savaitgalis. Bus aptarta J.Grušo drama "Cirkas". Norintiems dalyvauti, tekstas bus atsiųstas.

Balandžio 28 - gegužės 1: šeimyninio pobūdžio lietuvių suvažiavimas. Numatyta gyvenimo problemų apmąstymas, poezijos ir muzikos vakaras, iškyla.

Liepos 25 - rugpjūčio 14: poilsio savaitės. Jų metu įvyks ir literatūros dienos. Bus aptartas J.Maciukevičiaus romanas "Bučiuoju Žalį". Pakviesti dalyvauti autorius ir rašytojas V.Bubnys.

Kvietimai nesiuntinėjami. Norintieji dalyvauti, turi bent savaitę iš anksto pranešti kun.J.Urdzei, Annaberger Str.400, 5300 Bonn-Bad Godesberg.

K A S P A Ž I N O D I P L . T E I S I N I N K Ą S T E P O N A T O M K Ų ,

gimusį 1910 spalio 5 Šiauliuose, mirusį 1971 rugpjūčio 10 Bavarijoje? "Informacijų" redakcijoje yra jo grupinių nuotraukų iš studentavimo laikų ir diplomo duplikatas, kuriuos galėtų atsiimti giminės ar draugai.

----- xXx -----

60-ųjų VASARIO 16 METINIŲ MINĖJIMAI
(tęsinys psl.3-7)

B a d Z w i s c h e n a h n

Minėjimas įvyko vasario 18-tą. Šv. mišias 17 val. aukėjo ir pamokslą šventės tema pasakė prel. dr. P.Jatulis iš Romos, asistuojant kun.P. Girčiui. Bendrai pavakarieniauta "Zur Weisse Traube" svetainėje, kurioje vyko ir minėjimas.

- 16 -

Pradėjo vietos apylinkės pirmininkas P.Kazirskis, pravedė A. Požėla. Sveikino burmistras Osmer, katal. parapijos klebonas tėv.Bonk, prel. Jatulis ir VLB Osnabrūcko apylinkės pirmininkas Vl.Žaliukas. Paskaitą skaitė dr.med. Stasys Šereika. Jis vaizdžiai apibūdino Lietuvos nepriklausomybės prieš 60 metų atstatymo aplinkybes ir dabarties galimybes Vasario 16 Akta vėl pakartoti.

Meninę dalį atliko solistai Izabelė ir Herbertas Schröder'iai, palydimi akordeonisto W.Rönne's, kuris dar ir solo pagrojo. Priimta rezoliucija, kuria reikalaujama baigti Lietuvos okupaciją, gražinti į tėviškes tremtinius, suteikti tikėjimo laisvę. Vatikanas ir kitų religijų vadovai prašomi užtarti persekiojamus Lietuvos tikinčiuosius. Vakarai išpėjami, kad būtų budrūs komunizmo grėsmės akivaizdoje. Programa baigta tautos himnu. Svečiai ir šeimininkai dar linksminosi iki po vidurnakčio.

Šiam renginiui gauta paramos iš Žem. Saksonijos vyriausybės per Vokių LB Valdybos įgaliotinį kun.dek.V.Šarką.

M a i n z

60-osios Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metinės čia paminėtos vasario 19 pamaldomis ir paskaitėle. Šv. mišias karmelitų bažnyčioje aukojo ir šventei pritaikintą pamokslą pasakė tėv.Alf. Bernatonis. Paskaitą "Golden Schipp"svetainėje skaitė ats.maj.J.Černius. Paskaitėlei tema pasirinko apie Karo muziejų Kaune, nes jo įkūrimas, gyvavimas bei veikla ir likimas glaudžiai susiję su nepriklausomos Lietuvos likimu. Prelegentas pirmiausia pateikė istorinį foną, kurį pagrindinai pakeitė karo muziejaus įkūrimas: rusų karinių užsiėmimų aikštė ir kazokų jojykla buvo paversta lietuvių tautos šventykla, kurioje kasdien vyko jaudinančios apeigos. Karo muziejus tapo šaltiniu, iš kurio tryško tautinės gyvybės ir stiprybės srovė.

Po paskaitos įvyko visuotinis VLB Mainzo apylinkės narių susirinkimas, kurį atidarė apylinkės pirmininkas A.Miškelevičius. Susirinkimui pirmininkavo V.Vilkutaitis, sekretoriavo A.Miškelevičius. Perskaityti kontrolės komisijos ir apylinkės valdybos apyskaitiniai pranešimai. Į apylinkės vadovybę išrinkti V.Vilkutaitis (pirmininkas) ir A.Miškelevičius (sekretorius ir išdininkas). Kontrolės komisija sudaryta iš pirmininko V.Sivonio ir nario Pr.Kundroto. Susirinkimas baigtas tautos himnu. Po susirinkimo dar porą valandų pabendrauta.

H a m b u r g

Jubiliejinė Vasario 16 čia paminėta vasario 4. Iškilmingas šv.mišias šv.Angaro bažnyčioje koncelebravo didelis lietuvių bičiulis Stockholmo vyskupas dr.Hubertus Brandenburg su kun.dek.V.Šarka, lenkų kun.J. Sliwanski ir ukrainiečių dek.I.Leskowicz. Gražų pamokslą pasakė pats vyskupas. Per mišias buvo giedamos lietuviškos giesmės.

Minėjimas vyko didžiojoje Katalikų Akademijos salėje, išpuoštoje lietuviškais ženklais ir gėlėmis. Dalyvavo apie 300 žmonių, tarp jų ir vysk.Brandenburg, Jordanijos, Dominikonų ir Bolivijos konsulai. Iškilmes pradėjo VLB Hamburgo apylinkės pirmininkas L.Narkus. Tylos minute pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Sveikinimo žodžius tarė vysk.Brandenburg, Latvių centro komiteto pirmininkas A.Cipulis, estų atstovas Jogimar, Lenkų - kun.Sliwanski, ukrainiečių - Toporickij, Hamburgo parlamento - prof.dr.R.Seffrin. Telefonu sveikino vyr.burmistras H.U.Klose. Gauta nemaža sveikinimų ir raštu.

Paskaitą apie mūsų tautos nueitą kelią skaitė kun.dek.V.Šarka. Meninę dalį pradėjo solistai M.Panse-Simaniukštytė iš Bonnos ir bosas Rič. Daunoras iš Stuttgarto, padainuodami po keletą mūsų liaudies dainų, akomponuojant dr.R.Lampsatytei iš Berlyno. Stud.M.Normantaitė ir Reg. Narkutė deklamavo eilėraščius, o H.Tydekienė - Jūratės ir Kastyčio baladę. Gr.A.Kilaitienės vadovaujamas hamburgiškių choras padainavo

trejetą mūsų liaudies dainų, o tautinių šokių grupė, vadovaujama E. Baliulienės, sušoko tiek pat šokių. Dainas ir šokius akordeonu palydėjo G.A. Kilaitienė ir R. Baliulis. Turtinga ir graži programa baigta tautos himnu.

Nemažiau turtingos buvo ir bendros vaišės, kurių didžiąją atrakciją sudarė iš Lietuvos gautas raguotis. Linksmavakaris su šokiais truko iki vidurnakčio. Renginys buvo filmuojamas ir fotografuojamas. Jis rado atgarsį ir vokiečių spaudoje.

Šis šaunus minėjimas surengtas bendromis Hamburgo lietuvių jėgomis: VLB Valdybos įgaliotinio kun. dek. V. Šarkos, LB apylinkės ir Moterų Klubu.

B o c h o l t

Vasario 16 čia gražiai atšvęsta kovo 4. Šv. mišias Liebfrauen bažnyčios jaukioje koplyčioje aukojo ir turiningą pamokslą apie šv. Kazimierą pasakė tėv. dr. Konst. Gulbinas. Vargonais grojo ir giedojimui vadovavo A. Bučinskas.

Erdvioje Paulsheim svetainėje, papuoštoje Lietuvos, V. Vokietijos ir Nordrhein-Westfalijos vėliavomis, minėjimą pradėjo vietos LB apylinkės reikalų vedėjas P. Rožė, pasveikindamas burmistrą Hogharz bei kitus svečius, ir paaiškindamas, kodėl ir kokiomis nuotaikomis švenčiamos Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60-osios metinės. Išreiškė padėką vokiečių įstaigoms, globojančioms lietuvius bei suteikusioms paramą ir šiam renginiui.

Švelnus tenoras H. J. Zimmermann, palydimas pianistės H. Bauerfeld, abu iš Bonnos, padainavo trejetą mūsų liaudies dainų (Kur tas šaltinėlis, Pamylėjau vakar ir Mergužėle brangi) lietuviškai, porą vokiečių ir 3 italų. Pianistė skambino ir solo. Ji apdovanota gėlėmis, o solistas - "Christus stirbt in Litauen" knyga.

Paskaitą apie Vasario 16 Aktą ir jo įpareigojimus mums skaitė VLB Valdybos reikalų vedėjas J. Lukošius. Minėjimas baigtas tautos himnu.

Šokiams grojo populiariusis P. Petrikaitis su žmona. Laikas nuo laiko į šokių sukuri buvo įtraukiama visa salė. Į minėjimą buvo susirinkę apie šimtas žmonių. Jį ruošė Vokietijos LB Valdybos įgaliotiniai Nordrhein-Westfalijoje ir Bocholto apylinkės vadovybė.

P f o r z h e i m

Vasario 4 čia vykęs jubiliejinis minėjimas pradėtas ekumeninėmis pamaldomis. Šv. mišias aukojo kun. K. Senkus, pamokslą apie laisvę ir blogį arba nuodėmę pasakė kun. Fr. Skėrys. Po kavutės programą pradėjo A. Cesevičius; paskaitą skaitė dr. A. Veigel. Eilėraščius deklamavo Vasario 16 gimnazijos mokinės I. Pancerytė, R. Šilėnaitė ir D. Krivaitė, solo dainavo kun. Senkus. Programa baigta V. Vokietijos ir Lietuvos himnais. Šokiams grojo W. Jonaitis, gėrimais ir kepsniais rūpinosi Retikiai, Mertiniai, Šneideriai ir kiti paslaugūs tautiečiai.

--- oOo ---

S a a r l o u i s - B e a u m a r a i s

Š. m. vasario 26 čia posėdžiavo VLB Saaro krašto apylinkės valdyba. Nutarta papildyti valdybos sudėtį, pakviečiant išdininku A. Daubarį, su VLB Miesau apylinke surengti Motinos dieną, kurios meninę dalį atlikti kviesti Vasario 16 gimnazijos mokinius, sutvarkyti narių kartoteką, sušaukti visuotinį susirinkimą ir žiūrėti, kad visi mokėtų solidarumo įnašus.

M I R U S I E J I

V i n c a s NEIBERKA, VLB Kaiserslauterno apylinkės ir 8593 LS kuopos narys, staigiai mirė 1977 gruodžio 28. Palaidotas 1978 sausio 5 Kaiserslauterno kapinėse, į kurias velionį palydėjo būrelis bendradarbių. Laidojimo apeigas atliko kun. J. Dėdinas.

- 18 -

Buvo gimęs 1915.XI.22 Suvalkijoje. Amerikiečių darbo kuopoje tarnavo nuo 1946 iki mirties. Buvo labai darbštus, rūpestingas ir vienišas.

S t a n i s l o v a s KACAS, mirė vėžiu. Palaidotas 1977 spalio 29 Pfaffenhausene (Krs.Mindelheim). Lietuvoje iš žydų buvo perėjęs į katalikus, bet dėl savo kilmės kalintas koncentr. stovykloje Dachau.

P r a n a s BAGDANAVIČIUS nuo širdies smūgio mirė 1976 spalio 2 Hergatze, Allgäu. Buvo gimęs Maištų k., Bublelių valsč. Karo metu neteko rankos. Didelis lietuviškų knygų mylėtojas. Virš šimto jų yra palikęs Vasario 16 gimnazijai.

A l f o n s a s BLYSKĖ mirė 1977.XII.10 Saarlouis'e. Buvo gimęs 1925 liepos 4. 1941 repatrijavo Vokietijon, bet netrukus grįžo į savo ūkį. 1944 vokiečių buvo mobilizuotas. 1945 pateko į amerikiečių nelaisvę ir buvo išduotas sovietams. Sibire išbuvo iki 1954. Ten vedė ukrainietę, kuri gerai pramoko lietuviškai. 1960 su šeima atvyko Vokietijon.

A n n a STANAITIENĖ-Stanat-Milerytė mirė 1978 sausio 11 Backnangė. Palaidota sausio 17 to miesto kapinėse. Laidojimo apeigas atliko vietos dekanas ir kun.Fr.Skėrys. Ant kapo sudėta daug vainikų ir gėlių. Buvo gimusi 1903.IV.15 Putokšliuose, Tauragės apskr. 1941 repatrijavo Vokietijon. 1959 ištekėjo už kun.J.Stanaičio, kuris mirė 1973. Buvo religinga evangelikė.

K a z i m i e r a s PRONAITIS, buv. Klaipėdos seimelio narys, palaidotas 1977.XII.28 Pforzheime. Laidojimo apeigas atliko vietos vokiečių kunigas. Kilimo raseiniškis, vėliau persikėlęs į Klaipėdos kraštą. Jo tėvas buvo knygnešys. Mirė sulaukęs per 87 metų amžiaus.

M o r t a VOSKAITĖ-GARBE-Garbaliauskiėnė, 80 metų amžiaus, mirė 1978 sausio 14 Konze b.Trier. Palaidota sausio 18 Karthaus kapinėse.

XX
 X Mūsų Igaliotinę prie Baden-Württembergo vyriausybės Z i n a i -
 X d a G L E M Ž I E N Ė, jos mylimam sūnui Romui M A Z I -
 X L I A U S K U I Kanadoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame. X

VOKIETIJOS LB VALDYBA

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Dr.med. K. Ašoklis iš Ulmeno	500,--DM
Dr.med. Stasys Šereika iš Queidersbacho	100,-- "
Eva Banevičienė iš Pinnebergo, Vytautas Deveikis iš Heidesheimo, Borisas Matačiūnas iš Schwetzingeno ir Vytautas Pundzevičius iš Darmstadto po	50,-- "
Elma Preuss iš Lebenstedto, P.Bajoriūnas iš Heidesheimo, J.Narauskas iš Wolfsteino ir Zimmermann-Verlag Witzenhause po	30,-- "
Juozas Kairys iš Müncheno	25,-- "
Mokyt. Vida Sidrytė iš Romuvos, kun.Fr.Skėrys iš Mannheimo, L.Matulevičius iš Bad Kreuznacho, K.Bernotavičius iš Kaiserslauterno, A.Pračkys iš Weidėno, Vl.Lebedys, Vl.Staliauskas ir St.Šimkus iš Darmstadto, Fr.Šlenteris iš Bremeno, J. Lasys ir A.Miškelevičius iš Mainzo po	20,-- "
Harry Mett iš Rüsselsheimo ir M.Tumaitis iš Mainzo po	15,-- "
J.Benėtis iš Darmstadto, Fr.Peteraitis iš Monsheimo, E. Sarcevičius iš Bad Kreuznacho ir J.Petraitis iš Hamminkelno po	10,--

Ačiū.

--- oOo ---

J.M.Miklovis (Mansavillagra 4182, Montevideo, Uruquay, S.A.) i e š k o
 P e t r o K L I P Š T O iš Veiviržėnų miestelio, Šilutės apskr.,
 gimusio 1908, baigusio Švėkšnos Saulės gimnaziją, tarnavusio policijoje.